

LAHTI

kulttuurikasvatus

Kulttuuriohjelman rakenne

käyntikohte

1 Kirjasto (kirjastoon tutustuminen) s.16

2 Sinfonia Lahti s.14

3 Kaupunginteatteri s.12
Hiihtomuseo s.7
Kirjasto (kirjavinkkaus) s.16

4 Taidemuseo s.6
Radio- ja tv-museo s.8

5 Historiallinen museo s.4

6 Sinfonia Lahti s.14

7 Taidemuseo s.6
Kirjasto (tiedonhaku) s.16

8 Kulttuuritoimi (Nuorisoteatteri) s.10

9 K9 (omatoiminen)

Tuokka-aste

Lahden kulttuurikasvatusohjelma

Lahden kaupungin peruskoulujen kulttuurikasvatusohjelman tavoitteena on, että jokainen koululainen käy vähintään kerran vuodessa kulttuuritilaisuudessa ja kykenee kertomaan kokemuksestaan.

Kouluille kulttuurikasvatusohjelma tarjoaa opetussuunnitelmaa toteuttavan kokonaisuuden, joka huomioi niiden tarpeet ja resurssit, esimerkiksi kulttuurikäynneillä tarvittavat kuljetukset kuuluvat ohjelmaan. Jokainen oppilas saa tasa-arvoisen mahdollisuuden tutustua kaupungin kulttuuritarjontaan. Lisäksi opettajat saavat materiaalia käytettäväksi vierailuun valmistautumisessa, vierailun aikana ja kulttuurikokemuksen käsittelyssä.

Kulttuurilaitoksille ohjelma antaa mahdollisuuden pitkäjänteiseen ja koordinoituun yhteistyöhön koulujen kanssa. Kulttuurilaitokset kohtaavat uutena yleisönä lapsia ja nuoria sekä saavat tukea koululaisille sopivan materiaalin tuottamiseen.

Historiallinen museo

Lahden historiallinen museo on kaupungin kulttuurihistoriallinen museo ja Päijät-Hämeen maakuntamuseo. Museon näyttelyt ovat esillä Lahden kartanossa.

Kulttuurikäynnillä tutustutaan Ristolan kivikautisiin kaivauksiin, puusepänteollisuuteen, Lahden kylän ja kartanon elämään tekstien, kuvien, esineiden, multimedian ja draamaharjoitusten avulla. Tiedon välittämisen lisäksi museo vahvistaa oppilaiden suhdetta kotikaupunkiin ja lisää kotiseudun arvostusta.

Opetussuunnitelmassa **5. luokkalaisille**

Historia

Oman kotiseudun historia

Muistelujen, kirjoitusten, esineiden, kuvien ja rakennetun ympäristön merkitysten tulkitseminen

Kotiseudun historian muutosten tunnistaminen

Kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys

Oman henkisen ja aineellisen kulttuuriperinnön tunteminen ja arvostaminen

Oman kulttuurin juurien ymmärtäminen

Kotiseudun kulttuuri

Taidemuseo ja Julistemuseo

Lahden taidemuseossa järjestetään vaihtuvia kansainvälisiä ja kotimaisia näyttelyitä, joissa on esillä vanhaa ja uutta taidetta sekä graafista muotoilua. Taidemuseon yhteydessä toimii myös Julistemuseo. Vuodesta 1980 lähtien Lahden taidemuseo on toiminut Päijät-Hämeen aluetaidemuseona. Aluetaidemuseo tekee taidekasvatustyötä sekä tuottaa pieniä lainattavia näyttelyitä oppilaitosten käyttöön.

Kulttuurikäynnillä tutustutaan oppilaiden kanssa kauden ajankohtaiseen näyttelyyn. Näyttelyn teosten avulla tutkitaan kuvataiteen peruskäsitteitä muotoa, väriä ja sommittelua sekä taiteen tyyliä ja tekniikoita. Joidenkin näyttelyiden yhteydessä oppilaille on tarjolla lisäksi työpajoja, joissa nuoret pääsevät kokeilemaan itse taiteen eri menetelmiä.

Opetussuunnitelmassa **4. luokkalisille**

Kuvataide

Museossa ja taidenäyttelyssä toimiminen: vuosiluokkien 1 – 4 aikana käydään ainakin kerran taidemuseossa tai galleriassa
Taideteosten, museoiden ja gallerioiden ohjattu käyttäminen tietolähteinä

Opetussuunnitelmassa **7. luokkalisille**

Kuvataide

Kulttuuripalvelujen hyödyntäminen oman työskentelyn, tiedonhankinnan ja elämysten lähteinä
Ohjattuja näyttely- tai museovierailuja: vuosiluokkien 5 – 7 aikana käydään ainakin kerran taidemuseossa ja galleriassa

Hiihtomuseo

Lahden urheilukeskuksessa sijaitseva Hiihtomuseo on kansainvälisesti tunnettu talviurheilun kohtauspaikka.

Hiihtomuseon perusnäyttely kertoo kävijälle suksen ja hiihdon historiasta, mäkihyypystä sekä Salpausselän kisoista. Perusnäyttelyn lisäksi käytössä ovat myös toimintaosaston mäkihyppysimulaattori ja sisälatu. Urheilu on toimintaa - Hiihtomuseossa on tapaan tekemällä.

Opetussuunnitelmassa **3. luokkalaisille**

Ympäristö- ja luonnontieto:

Oma lähiympäristö ja kotiseutu
Salpausselkä
Hyppyrimäet

Radio- ja tv-museo

Yleisradion radiolähetyksiä välitettiin Radiomäeltä 1928–1993, ja aikanaan Lahden radioasema oli yksi Euroopan kuuluvimmista. Radiomastot ovat edelleen monien eri viestinnän alan yritysten käytössä.

Radio- ja tv-museo on toiminut radioasemalla vuodesta 1998 alkaen. Museo kerää, tallentaa, tutkii ja pitää näytteillä radio- ja tv-toimintaan liittyvää esineistöä ja perinnettä. Kulttuurikäynnillä museon perusnäyttelyssä ja ääni- ja tv-studioissa opiskellaan viestinnän historiaa ja mediataitoja.

Opetussuunnitelmassa **4. luokkalaisille**

Ympäristö- ja luonnontieto

Oma lähiympäristö ja kotiseutu
Radiomastot

Viestintä ja mediataito

Median aseman ja merkityksen ymmärtämisen edistäminen
Viestintäympäristön muuttuminen
Median rooli ja vaikutukset yhteiskunnassa
Viestintätekniset välineet ja niiden monipuolinen käyttö

Lahden kulttuuritoimi: Nuorisoteatteri

Lahden Nuorisoteatteri tarjoaa 16–25 -vuotiaille teatteritoiminnasta kiinnostuneille nuorille mahdollisuuden opiskella ja harrastaa teatteria sekä kehittää omaa taiteellista ilmaisua. Nuorisoteatteri toteuttaa vuosittain 2-3 näytelmää saduista ja kabareista aina klassikoihin asti.

Kulttuurikäynti tehdään Nuorisoteatterin kauden ajankohtaiseen esitykseen. Nuorisoteatteri esittelee nuorille näyttämötaidetta harrastuksena, ja tarjoaa heille kokemuksen lähes samanikäisten tekemästä taiteesta.

Opetussuunnitelmassa **8. luokkalaisille**

Äidinkieli ja kirjallisuus

Mahdollisuuksien mukaan teatteri- ja elokuvakokemuksia
Kokemuksen erittely ja jakaminen

Lahden kaupunginteatteri

Kaupunginteatterin monipuolisessa ohjelmistossa on vaihtoehtoja sekä lapsille, nuorille että aikuisille. Teatterissa työskentelee vakituisesti noin 100 henkilöä, joista taiteelliseen henkilökuntaan näyttelijöiden lisäksi kuuluvat teatterinjohtaja, dramaturgi, scenografit ja muusikot.

Kulttuurikäynnin tarkoituksena on kokea yhteinen teatterielämys. Tämän lisäksi harjoitellaan yleisön teatterietiketttiä ja tutustutaan teatterialan ammatteihin sekä teatteritaloon.

Opetussuunnitelmassa **3. luokkalaisille**

Äidinkieli ja kirjallisuus

Tutustuminen oman maan ja muiden kansojen kulttuureihin kirjallisuuden, teatterin ja elokuvan keinoin. Kirjallisuuden ja muiden taiteenalojen yhteydet. Mahdollisuuksien mukaan elokuva- ja teatterikokemuksia ja paikalliseen sanataiteeseen tutustumista

Sinfonia Lahti

Sinfonia Lahti on merkittävä tekijä kulttuurikaupungin maineen rakentajana. Kaupunginorkesterilla on tasokas, monipuolinen ja myös kansainvälisesti kiinnostava ohjelmisto.

Lasten- ja nuortenkonsertit sekä yleisökasvatustoiminta ovat tärkeä osa kaupunginorkesterin toimintaa. Orkesterissa pidetään tärkeänä, että jokaisella lahtelaisella lapsella on mahdollisuus osallistua oikeaan konserttiin sekä tutustua orkesteriin ja orkesterimusiikkiin. Konserttikokemusta käsitellään esimerkiksi tekemällä kouluissa konserttiin liittyviä tehtäviä tai osallistumalla työpajoihin.

Opetussuunnitelmassa **2. luokkalaisille**

Musiikki

Kokemuksia monenlaisista äänimaailmoista ja musiikeista

Opetussuunnitelmassa **6. luokkalaisille**

Musiikki

Musiikin eri lajien ja tyylien tuntemuksen laajentaminen ja syventäminen
Orkesterin soittimien tunnistaminen
Säveltäjiä eri aikakausilta

Lahden kaupunginkirjasto

Lahden kaupunginkirjasto – maakuntakirjasto tarjoaa kaikille asiakkailleen mahdollisuuden hankkia tietoa ja elämyksiä. Toiminta edistää luku-, kirjallisuus- ja musiikkiharrastusta, elinikäistä oppimista ja tietoverkkojen käyttöä.

Kulttuurikasvatusohjelmassa ensimmäisten luokkien oppilaat tutustuvat kirjaston toimintaan pääkirjastossa, lähikirjastoissa tai kirjastoautossa. Perustaitojen oppiminen ja henkilökuntaan tutustuminen madaltaa kirjastonkäytön kynnystä. Kolmosluokille kirjaston henkilökunta järjestää kirjavinkkausta. Seitsemäsluokkalaisten saavat tiedonhaun opetusta LASTU-verkkokirjastosta valitsemistaan aiheista.

Opetussuunnitelmassa **1. luokkalaisille**

Äidinkieli ja kirjallisuus

Kirjaston käytön perusteita

Opetussuunnitelmassa **3. luokkalaisille**

Äidinkieli ja kirjallisuus

Monipuolinen tutustuminen lasten- ja nuortenkirjallisuuteen
Opitaan valitsemaan itselle sopivaa luettavaa
Positiivinen asenne lukemiseen

Opetussuunnitelmassa **7. luokkalaisille**

Äidinkieli ja kirjallisuus

Tiedonhallintataitoja: perehtymistä kirjaston aineistotietokannan käyttöön
Harjoitellaan hakutapoja Internetissä
Arvioidaan lähteiden luotettavuutta

Lahden kulttuurikasvatusohjelmaan on tulevaisuudessa tavoitteena saada mukaan myös seuraavat taiteen alat yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa

ELOKUVA:

Opetussuunnitelmassa esim. **2.** luokkalaisille

Kuvataide

Elokuva katsoen ja keskustellen
Elokuva-analyysi: totta vai tarua

Opetussuunnitelmassa esim. **8.** luokkalaisille

Äidinkieli ja kirjallisuus

Mahdollisuuksien mukaan elokuva- ja teatterikokemuksia
Tarkastellaan erilaisia median vaikutuskeinoja
Arvioidaan omia mediataitoja ja mediankäyttötottumuksia
Harjoitellaan erittelemään ja jakamaan omia elokuvakokemuksia

Viestintä ja mediataito –aihekokonaisuus

Viestinnän eettisten ja esteettisten arvojen pohtiminen
Median rooli ja vaikutukset yhteiskunnassa
Median kuvaaman maailman suhde todellisuuteen

TANSSI:

Opetussuunnitelmassa esim. **6.** luokkalaisille

Liikunta

Musiikki- ja ilmaisuliikuntaa
Tanssia
Itsensä hyväksyminen, erilaisuuden suvaitseminen
Liikunnalliset elämykset
Oppilaiden itsensä ilmaisun tukeminen

MUOTOILU:

Opetussuunnitelmassa esim. **5.** luokkalaisille

Kuvataide

Muotoiluprosessiin tutustuminen
Materiaalin ja käyttötarkoituksen yhteyden tarkastelua

Käsityö

Tuote- ja prosessi-ideointi
Muodot, sommittelu ja värit
Käsityössä esiintyvien ongelmien ja sovellusten yhteys muihin oppiaineisiin, mm. kuvataiteeseen
Tietoa ja elämyksiä suomalaisesta kulttuurista, perinteestä ja muotoilusta sekä vaikutteita muista kulttuureista

OPETUS JA KULTTUURI

Opetuksen tulee antaa oppilaille perusta laajaan yleissivistykseen sekä aineksia ja virikkeitä maailmankuvan avartumiseen ja syvenemiseen. Tämä edellyttää tunteiden ja tarpeiden, uskontojen ja elämäkatsomusten, historian, kulttuurin ja kirjallisuuden, luonnon ja terveyden sekä talouden ja teknologian tuntemusta. Opetuksen on tarjottava esteettisiä kokemuksia ja elämyksiä kulttuurien eri aloilta (...).

Valtioneuvoston asetus peruskouluille 1435/2001, 3 §

Opetuksen avulla tuetaan oppilaan oman kulttuuri-identiteetin rakentumista sekä hänen osallisuuttaan suomalaisessa yhteiskunnassa ja globaalistuvassa maailmassa.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2004

Lahden kaupungin kasvun ja kehityksen ratkaisevana menestystekijänä nähdään virikkeellisen elämän tukeminen kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluilla. Arviointikriteerinä käytetään mm. eri toimijoiden yhteisiä kulttuurikasvatushankkeita ja tapahtumia.

Lahden kaupungin strategia 2007

Lahden kulttuurikasvatusohjelma

Opettajien sanoin kulttuurikäynti on:

- elämyksiä, kokemuksia ja tietoa kulttuurin eri muodoista
- yhteinen kokemus
- aito, elävä kontakti
- malli siitä, mihin omia tietoja ja taitoja voi käyttää
- tapakasvatusta
- lasten maailmankuvan avartamista
- erilaisuuden hyväksymistä
- mahdollisuus niille oppilaille, jotka eivät tutustu kulttuuritarjontaan kodin kanssa
- tutustumista eri ammatteihin
- toimintaa, jossa ei kilpailla eikä pyritä tehokkuuteen
- oman historian ja kulttuurin oppimista eri aisteilla nauttien
- yleissivistystä

Opettajien kysely lokakuussa 2008

Lahden kaupunki
Sivistystoimiala
PL 141, 15141 Lahti

